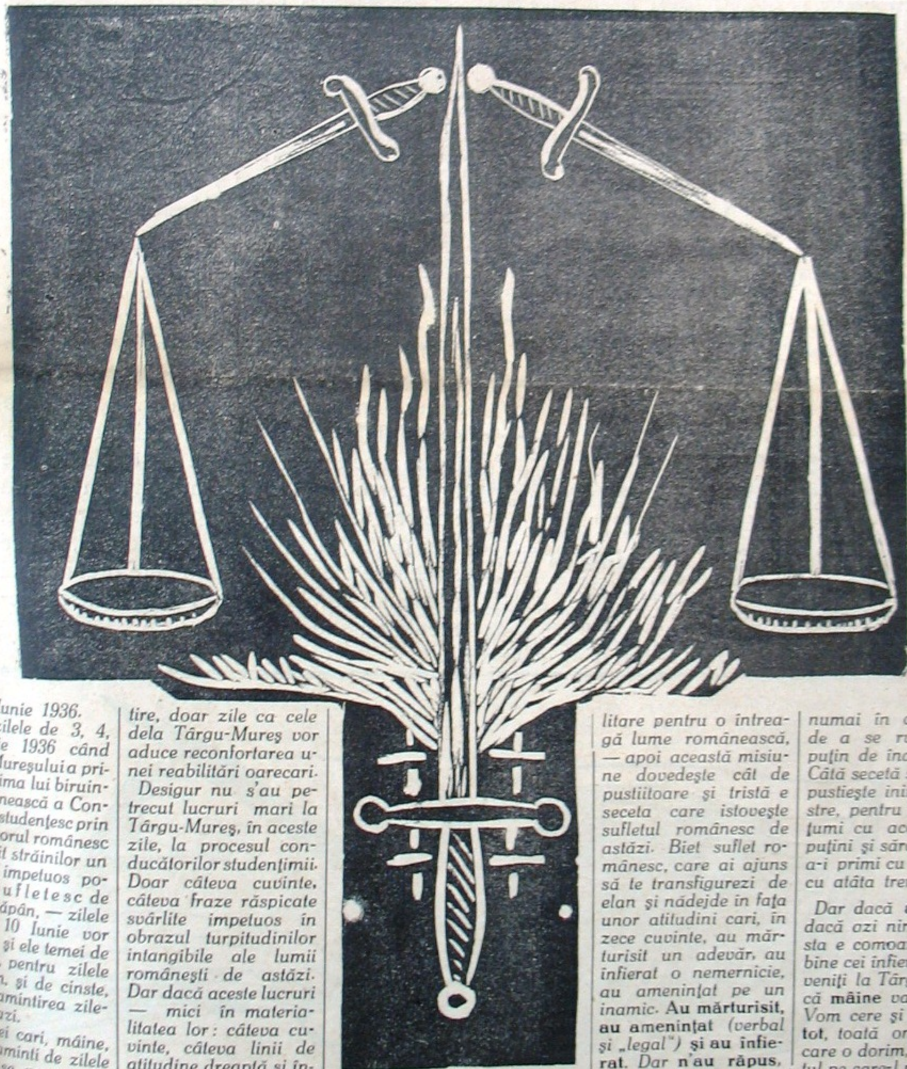
Cenzurat
An. I. No. 8-9. Satu-Mare, 28 Iunie 1936.

EXEMPLARUL 4 LEI
APARE DE 2 ORI PE LUNĂ.
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
SATU-MARE, Str. Cuza Vodă 9-a.

CUVÂNTUL NOU

TRIBUNĂ INDEPENDENTĂ DE LUPTĂ ȘI INFORMAȚIE NAȚIONALISTĂ.

DIRECTOR: VALERIU CÂRDU

Slove dela Târgu-Mureş

9—10 Iunie 1936.

După zilele de 3, 4, 5 Aprilie 1936 când Târgul Mureşului a primit în inima lui biruinţa românească a Congresului studenţesc prin care poporul românesc a dovedit străinilor un atât de impetuos potenţial sufletesc de neam stăpân, — zilele de 9 şi 10 Iunie vor rămâne şi ele temei de nădejde, pentru zilele de acum, şi de cinste, pentru amintirea zilelor de azi.

Căci cei cari, mâine, îşi vor aminti de zilele de azi, se vor ruşina atât de adânc pentru înjosirea la care a putut, cândva, ajunge neamul lor! Iar în această penibilă amintire, doar zile ca cele dela Târgu-Mureş vor aduce reconfortarea unei reabilitări oarecari.

Desigur nu s'au petrecut lucruri mari la Târgu-Mureş, în aceste zile, la procesul conducătorilor studenţimii. Doar câteva cuvinte, câteva fraze răspicate svârlite impetuos în obrazul turpitudinilor intangibile ale lumii româneşti de astăzi. Dar dacă aceste lucruri — mici în materialitatea lor: câteva cuvinte, câteva linii de atitudine dreaptă şi îndrăzneaţă — au totuşi o importanţă atât de mare încât ele să constitue temei de reconfortare pentru un neam întreg, zestre de reabilitare pentru o întreagă lume românească, — apoi această misiune dovedeşte cât de pustiitoare şi tristă e seceta care istoveşte sufletul românesc de astăzi. Biet suflet românesc, care ai ajuns să te transfigurezi de elan şi nădejde în faţa unor atitudini cari, în zece cuvinte, au mărturisit un adevăr, au înfierat o nemernicie, au ameninţat pe un inamic. **Au mărturisit, au ameninţat** *(verbal şi „legal")* **şi au înfierat.** *Dar* **n'au răpus, n'au răzbunat, n'au salvat** *viitorul. Incă. Şi, bietul popor românesc de azi, se mândreşte cu atât, iar poporul de mâine va găsi numai în atât, temei de a se ruşina mai puţin de înaintaşii lui. Câtă secetă sufletească pustieşte inimele noastre, pentru a ne mulţumi cu aceşti stropi puţini şi săraci, pentru a-i primi cu atâta sete, cu atâta tremur . . .*

Dar dacă **azi** *e aşa, dacă azi nimicul acesta e comoară, să ştie bine cei înfieraţi şi preveniţi la Târgu-Mureş, că* **mâine** *va fi altfel. Vom cere şi vom lua* **tot**, *toată onoarea pe care o dorim, tot dreptul pe care-l pretindem şi întreaga biruinţă românească pentru care vom muri.*

ION I. MOŢA

SFÂNTA ZIDIRE LEGIONARĂ

Un visător a izvodit visul. Și de-atunci visul este veșnic. Și este veșnic pentrucă visătorul a jertfit în cinstea visului tot ce-a avut el: trecătoarea lui viață.

Și iată cum din trecător a răsărit veșnicul. Nepotrivirea aceasta aparentă este adevăr mare. Veșnicia este tot și totul. Și visătorul a dat totul pentru zidirea veșniciei.

Zidirile mari se fundamentează pe jertfe mari. Pe jertfe integrale. Pe dăruiri neprecupețite și totalitare. Nu s'a deslușit, în întreagă istoria lumii, zidire fără jertfă. Principiul jertfei tronează majestatea marilor creațiuni istorice.

Aceasta e legea: cărămida umilă a totului trecător — o viață întreagă — pentru statua totului veșnic. Și adunându-se, una câte una, aceste jertfe sublime, aceste cărămizi umile și scoase din trecător, au înălțat spre culmi însorite măiastra zidire a eternului.

Ctitoria legionară a pornit din vis. Din visul Căpitanului. Și se încadrează istoric, în etern.

Ritmica istorică se confundă cu evoluția legionară.

Și misionarismul legionar pleacă din imperativele istoriei.

E vorba de istoria neamului românesc. Adică e vorba de **sbucium**.

Pentrucă istorie românească însemnează trăire — îndelungă trăire — în vâltoarea sbuciumului.

Și peste tot acest sbucium al românismului tronează **jertfa**. Iată de ce istoria românească este o continuă **zidire**

Nu zidire întâmplătoare, nu aliniere cronologică de evenimente care trebuiau să vină, pentrucă așa a vrut un mers al ceasurilor și al veacurilor.

Ci o violentare a veacurilor din partea sufletului românesc care s'a vrut ridicat peste timp și peste evenimente în căutarea sublimului misionar.

O necontenită jertfire și răstignire a acestui suflet, în alergare spre marea zidire Românească de peste veac **și de dincolo de veac.**

Poporul românesc, ca niciun popor din lume, și-a trăit istoria, totalitar și colectiv.

S'a jertfit pentru istoria lui. **Și-a zidit istoria.**

N'a fost influențat prea mult de curente, și nu marii doctrinari i au fixat liniile de evoluție istorică.

Iluminarea și îndreptarul n'au venit din căutările marilor cercetători și cugetători.

Iluminarea, căuta'ea, vrerea și zidirea, au pornit din popor, sincronic, din toate fibrele sufletului românesc.

O ridicare în massă a întregului popor.

O trăire istorică, flancată de intuiția misionarismului și a finalității, absolut integrală: brazdă — cărturar — doină — horă — apă și munte.

Misiunea pe plan istoric, — cu întreita ei prezentare: **Drum nou — Răstignire — Inviere,** — nicăeri nu și-a găsit o mai exactă și mai frumoasă tălmăcire decât în epopeia românismului.

Țăranul, el însuși, uneori fără să poată sloveni o buche măcar, a scris pe fila brazdelor — cu plugul transformat în condei — o cronică frământată.

Dela primul descălecător de țară până la cel din urmă voevod, dela Horia până la ultimul visător, veacurile zidirilor românești își deschid paginile cu acelaș capitol: **jertfa**.

Străbate, în tot ce este **zidire**, acest principiu turnat în balada Meșterului Manole.

Când a fost ruptă legătura cu principiul jertfei, a început **dărâmarea.**

Târnăcopul politicianismului a început să surpe toate ctitoriile sfinte ale neamului.

Și dacă li s'a părut neîndestulitor târnăcopul, au început **dinamitarea. Trădarea** a patronat opera criminală.

Protestele au venit. Și individuale și colective.

S'a deschis acțiunea de zidire.

Dar mănăstirea idealului românesc se dărâma în noaptea văduvită de principiul jertfei.

Și istoria sta pe loc.

Visul era static. Platonic. Absenta suflul dinamic.

In fața avalanșei antiromânești, intervenia un obstacol numai — temporal — o **accidență istorică.**

Uraganul neliniștilor istorice a început să biciuască destinul neamului.

Până când un fecior bronzat, cu ochii de azur, a oprit **dărâmarea** prin darul sufletului său: **Jertfa**.

Legătura cu sensul zidirii românești s'a făcut. A intervenit **misiunea istorică.**

Veacul de lumină se apropie. Generația verde urcă schele trainice spre soare.

Zorile se-alintă în cântec.

Zidurile nu se mai surpă.

Sunt sfințile cu cea mai mare dintre jertfe: dăruirea vieții.

Se desluşesc șuvițe de sânge printre cărămizile zidirii de peste veac.

Poți apleca urechea sufletului pe o muche de zid:

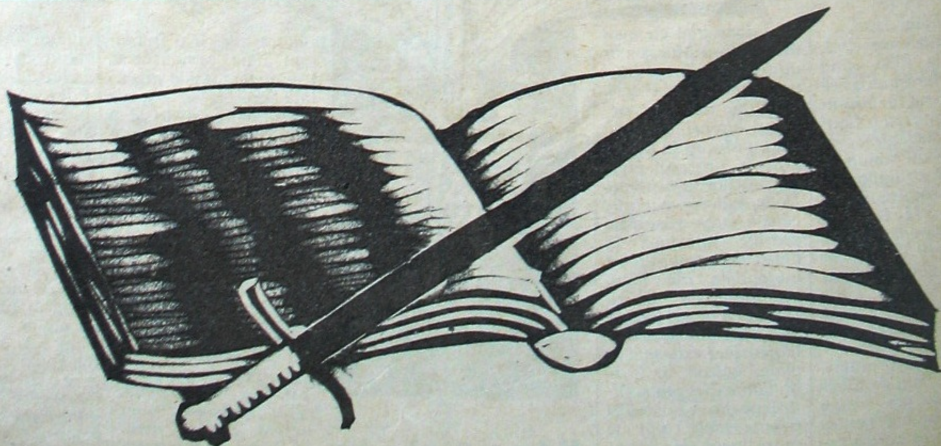
— Pentruce ai murit, camarade Virgil Teodorescu?

— Pentru Sfânta Zidire legionară, camarade...

VALERIU CÂRDU

Nu întroduce spiritul de clan și de clică in sânul organizației. Diviziunea și lipsa de solidaritate ucid cheagul marilor acțiuni. Nu te însoți cu acei care te aduleazà pe tine personal și nu te îndrepta în contra acelora care nu te simpatizează pe tine. S'ar putea ca, în tagma celor dintâi, să se strecoare elemente dăunătoare organizației și tocmai între ceilalți să se găsească elemente utile idei.

***

Stat național, democrație și presă

Democrația, concepție formală a vieții și a statului, se caracterizează printr'o totală indiferență față de realități. Având drept obiectiv unic, individul izolat, „cetățeanul", ea va nega firesc existența organismului național. A nevoilor, a legilor sale ontologice, și a obiectivelor sale spirituale.

De aci o serie întreagă de consecințe pe toate tărâmurile:

In primul rând incapacitatea statului democrat de a despărți în lăuntru noțiunii de „cetățean" — noțiune abstractă, produs deasemenea al cătării raționale — cele trei categorii de indivizi profund diferențiați: a) naționalii, b) minoritarii, c) acapeții. Sau tolerații.

In al doilea rând neputința organică de-a se ridica până la înțelegerea marilor interese naționale, de-a asigura deci viitorul națiunii românești.

Sub semnul acestei neputinți înnăscute urmările dezastruoase nu au întârziat să apară. Le analizăm aici în domeniul presei.

In veacul nostru presa este una dintre cele mai mari forțe. Un concern, un front unit al câtorva ziare de mare tiraj care atacă, preamărește, calomniază, distrug personalități, ridică altele, pot creia în păturia orășenească — să'i spunem așa numita „pătură cultă" — un mare curent de opinie. Uneori determinant.

In pătura rurală însă, lucrurile sunt cu mult mai grave. Acolo orice fițuică tipărită e prețuită. E rară. Scrisul are un mare prestigiu asupra țăranului. Pentrucă el e neinformat și mai ales fiindcă obișnuit el nu circulă, foaia tipărită are rolul **de a creia cultură**. *Și acest fapt e de cea mai serioasă semnificație fiindcă rolul se* **infiltrează în permanența sufletului românesc** *lent și pe nesimțite și deaceea este cu atât mai periculos.*

Dar în mâna cui se găsește azi o armă atât de puternică? Cine deține presa? Pentru a lămuri mai bine problema să ne fie îngăduit să distingem patru categorii în totalitatea tipăriturilor periodice: presa așa zisă „liberă", presa de partid, presa O. P.-ului și a Siguranței și, în sfârșit, presa naționalistă.

Presa liberă! E în mâna câtorva deținători de capitaluri cari au interesele lor specifice. Deasupra sau împotriva statului. Și cari mai toți sunt străini. In mare majoritate evrei. Bine cari au un interes al lor, al neamului din care ei fac parte. In nici un caz acelaș cu interesul neamului românesc. Această presă conduce, îndrumează deci poporul pe o cale contrară destinelor sale.

Presa de partid. „Dar ce e un partid politic? O mână de „oameni" — mai mult sau mai puțin organizați — pentru ocrotirea unor interese anumite. Contra celorlalte grupări similare cari au alte interese.

Cu alte cuvinte contra restului țării care nu face parte din acel partid. Presa de partid agită în interiorul aceluiaș stat unele grupuri contra altora. Are exact aceeaș acțiune dizolvantă ca și presa „liberă". Să mâne masa pe un făgaș care e făgașul prielnic al unei „minorități". Chiar dacă această orientare e împotriva interesului națiunii. Un exemplu actual. Cazul partidului național-țărănesc bazat pe ideologia luptei de clasă, ideologie destructoare în raport cu interesul națiunii totalitare.

Iar dacă partidul își leagă soarta de vre'o protecție străină — liberalii în 1933 — atunci presa va fi la ordinele străinătății. Iarăș dacă partidul e finanțat de vre'un grup de capitaliști — adică de evrei — atunci bineînțeles întreaga sa presă va susține interesul stăpânului ce plătește, exact ca și în cazul presei „libere"!

Dar domnia partidelor e și ea temporară. Ocultele, masoneria și iudaismul, au nevoie de slujitori în presă permanenți și inamovibili.

Deaceea ele își asigură fidelitatea organelor permanente.

Siguranța, Poliția, etc... La noi orice acțiune cât de joarnică ce ar putea dăuna mișcării naționaliste este imediat susținută și copios subvenționată de aceste instituții.

Iată înfățișată pe scurt problema presei în statul democrato-capitalist. Pusă în slujba oricui. Mai ales în aceea a banului plătnic.

Contra interesului națiunii.

Mai există o presă naționalistă (Bineînțeles aceea care nu e subvenționată de guvern pentrucă sub masca naționalismului ea să compromită adevăratele mișcări naționale!) Presa sinceră românească, cunoaște o soartă din cele mai tragice: suspendări, cenzură necruțătoare, interdicții de-a atacă anumite probleme „tabu", boicotaj al organelor în subordine, confiscări, etc.

Și peste toate, cele mai mari greutăți financiare cu putință căci orice capital e sau străin sau iudaic, sau încegimentat în partid politic.

Acțiunea acestei prese din cauzele de mai sus este foarte redusă și în nici un caz ea nu poate opune o forță egală periodicelor anti naționaliste.

Ce soluții aduce acestei nenorocite situații în presă statul național de mâine?

Dela început — înlocuind democrația prin statul totalitar — naționalismul va distruge acest mediu prielnic de cultură al presei anti naționale. Căci indiferentismul democratic e cel mai minunat prilej pentru desvoltarea oricărei acțiuni sau ideologii destructive. **Deaceea toate organizațiile de stânga, toată presa iudaică, luptă astăzi cu desperare pentru menținerea democrației.** *Pentrucă ea reprezintă climatul lor ideal.*

In al doilea rând acestei doctrinei opune individualismului descătușat, interesul superior și permanent al națiunii.

Dar cine constitue națiunea? Cine reprezintă aspirațiile ei cele mai înalte? „Cetățenii"? Adică minoritarii și acapeții? Bine înțeles că nu. Ci numai „naționalii". Românii.

Cu atât mai mult educatorii maselor, păstrătorii celui mai scump tezaur al unui popor — patrimoniul său spiritual — nu vor putea fi iarăș decât numai naționali. Iată cum, pornind dela concepția organică a națiunii și a primatului marilor sale interese, găsim cheia problemei: presa — instrument prețios de educație națională — nu poate fi condusă, scrisă și controlată decât numai de naționali și numai în slujba națiunii românești.

Ziaristica, nu va mai fi dreptul de critică și de subminare a statului, ci o înaltă funcție socială.

Dar presa va mai avea încă un rol. Și acela de maximă importanță:

Spre diferență de democrație — care cunoaște prăpastia largă de legătură între conducători și conduși precum și indiferența totală a maselor față de opera guvernanților — statul național integral, va fi expresia voinții unanime. Elita conducătoare va fi organismul viu, creator în permanent contact cu massa. Intre conducători și conduși se va stabili unitate totală de efort. Intreaga românime va fi chemată să participe la marea operă de făurire a statului de mâine.

Inalta misiune de-a menține acest contact viu, în orice împrejurare, îi va avea presa. Rolul de a informa masele, de a le interesa și însufleți de-a entuziasma, de-a le face să se dăruie total marelui avânt constructiv el îl va negeri. Orice gest al conducătorului va trebui să găsească un ecou imediat și total în fiecare inimă românească! Națiunea întreagă va trebui să trăiască într'o înaltă tensiune sufletească! Singura creatoare!

Iată imensul rol al presei.

Dar libertatea și dreptul de critică? Când se lucrează și când fiecare știe ce anume are de făptuit nu mai e timp de critică. Și în statul de mâine, fără îndoială va fi un imens șantier.

Și libertatea? Totală. Dar numai într'un singur scop. Acela de-a servi națiunea și numai națiunea. Libertatea de-a sluji intereselor contrarii colectivității naționale, aceea nu va exista în nici un fel. Se va plânge cineva? Se va oficia cineva, cum e obiceiul, la Societatea Națiunilor? Probabil minoritarii și evreii? Tolerații! Numai că aceia vor trebui să înceapă a învăța că aceasta e pământ românesc, stăpânit de români. Adică de un neam mare ce nu are cu nici un chip să piară. Care abia a început să-și dea seama să știe ce vrea și care mâine va turna în faptă voința sa.

IOAN VICTOR VOJEN

RĂSPUNS LA INTREBĂRI SĂTMĂRENE

In legitimă apărare

Desfid provocările. Disprețuesc amenințările. Nu le aud. Și le nesocote c. Dacă totuși vin, să se știe, să se audă, **să se înțeleagă, mai ales: ele mă găsesc în gardă!**

Spiritul credințelor mele nu admite polemica violentă și dusă la paroxism. Aci, la aceastră revistă, pe care m'am străduit s'o apropii, cât mi-au permis modestele puteri, — de adevărata interpretare a sfintei misiuni verzi, eu nu țin cont decât de ordinele pe care le primesc **de acolo**, de unde a pornit sublima idee pe care o slujesc. Dacă mă simt mic și împovărat de vreo greșală, **să se știe**, mă simt numai față de acel care a izvodit, din sbuciumul sufletului lui **visul verde**.

Incolo, cartea vieții mele rămâne deschisă pentru toată lumea: și file trecutului, și a prezentului, iar pentru cei mai curioși și mai pricepuți — pentru cititorii în stele — și aceea mai depărtată a viitorului.

Dacă se vor găsi țesături de păianjeniș peste capitolele acestei cărți — însemnează că cineva a făcut atunci când a crezut că peste ființa lui de lut — **trebue să tacă**.

Nu mă simt dator să le clarific. Pentru simplul motiv că nu mă intimidez.

Aci, la această revistă, se oficiază o liturghie. Și se răspește **suflet. „J'y suis, j'y reste.**

Ori câte amenințări vor veni, ori câte uneltiri se vor porni, ori câte comploturi se vor aranja, ori câte sabotări vor fi puse la cale, să se știe: **rămânem pe poziție.**

Neclintiți. Senini. Gata să parăm orice lovitură. Să adormim orice insultă și orice intrigărie. Gata la orice, pentru sufletul nostru care nu poate fi vândut, nici cumpărat, nici schilodit, nici zăvorît, nici ucis!

Ființa noastră **de lut** nu contează! Glasul meu poate fi năbușit de țărâna mormântului dar sufletul nu se consumă nici la flacăra glonțului. Incă odată: Nimic pentru noi, **totul pentru țară.**

„J'y suis, j'y reste" ...

VALERIU CÂRDU

Povestesc ste

Trăiască Legiunea și Căpitanul!

Ardealul, ardelenii și fenomenul legionar

de Ion Banea

Incercând să statornicim raporturile dintre Ardeal și Legiune, trebui să mărturisim dela început, clar și sincer, că nici cea mai mică umbră de regionalism nu încape în sufletul nostru. — Luăm Ardealul ca un determinat geografic, care are desigur, ca și alte regiuni specificul său de suflet și manifestare, pe care le socotim necesare să dureze, pentru că tocmai aceste nuanțe dau frumusețe sufletului românesc colectiv.

Notele distincte, care ni se înfățișează grefate pe ceiace reprezintă *uniformul și permanentul* sufletului național, note, care dau această variație plăcută, după regiuni, s'au desvoltat în urma condițiunilor de existență și de luptă deosebită, pe care colțuri de țară și frânturi de suflet românesc au fost nevoite să le trăiască.

Ardealul raportat la alte regiuni românești deține această întâietate: a suferit 1000 de ani încheiați o stăpânire streină, dușmană, tinzând la distrugerea românească.

Evident că o trăire în permanentă stare de războiu și de apărare, de continuă veghe și nenumărate frământări, a contribuit la determinarea unei anumite structuri sufletești, caracterizată prin; *seriozitate, energie, constanță, îndărătnicie și o oarecare mândrie civică.*

Trăsături de manifestare cari rezultă fără îndoială din împrejurările de viață trecută.

Nu vrem să jignim pe nimeni când vom aminti aici, că manifestările de conștiință sau de revoltă pe care neamul românesc din această regiune le-a avut din belșug, în lungul șir al anilor trecuți, au fost cele mai serioase și adânci, purtând în cuprinsul lor nota tragediei, pe care într'adevăr o trăia neamul acesta.

Nu s'au prohodit regulamente, ci cu fiecare nouă răscolire se prohodea în etape, un regim, un dușman muribund și o istorie nedreaptă.

Exilul capilor și fruntașilor acestor prohodiri temeinice și sângeroase, se termina pe tronuri de fier înroșit, trupuri frânte în mii de bucăți pe roate, și în hoinăreala nebună prin pădurea românească. Pe secunzi și pe cei din mulțime i-a așteptat totdeauna ștreangul și spânzurătoarea sau luciul sabiei de călău.

Dacă astfel se prezintă manifestarea colectivă ardelenească, pentru un trecut asupra căruia nu mai stăruim, să vedem care este situația de moment a Ardealului, față de frământarea cea nouă care sguduie întreaga ființă a românismului, și care constitue ceiace noi am numit *fenomenul legionar*.

Tânărul director al acestei reviste a spus odată, că; *în Ardeal nu există adversitate pentru idealul legionar, ci numai nedumerire.* — Credem că observațiunea este exactă, și complectăm doar că prin *nedumerire* nu se poate înțelege altceva, decât *nelămurire*. Ardealul nu este încă *lămurit complect* asupra acestui duh nou de viață, *dar se găsește în curs de lămurire și de tot mai adâncă înțelegere.*

Aceasta o dovedim pe lângă alte multe fapte evidente, și prin avântul extraordinar cu care acest colț de țară a îmbrățișat, **munca legionară**, o principală lature de manifestare a spiritului nou.

Nicăirea nu a fost mai înțeleasă această plasare a Legiunei, în firea adânc românească, ca în Ardeal.

jarii Ardealului

Idealul legionar isvorând din ceiace este mai propriu şi mai necesar pentru existenţa şi desvoltarea neamului românesc, într'adevăr în Ardeal nici o clipă nu a întâlnit adversitate. — Desigur că nu ne gândim la cele câteva sute de elemente politice şi politicianiste, care au desvoltat şi aici ca şi în alte părţi multă duşmănie şi ură, ci la **neamul ardelean** care îşi găsea în *viaţa şi spiritul legionar*, continuarea lui firească de viaţă, eroică şi potrivită noilor vremuri.

Aceasta este situaţia ardeleană faţă de Legiune.

Ardealul se găseşte în stare de gestaţiune legionară.

Se naşte, în spirit nou, în viaţă nouă. — In viaţa verde a spiritului legionar.

ION BANEA

Cursul şefilor de cuiburi

In tabăra pentru construirea căminului „Ardealul Legionar", s'a deschis în ziua de 25 Mai, un curs al şefilor de cuiburi. Cursul s'a deschis din iniţiativa domnului comandant Dr. Ion Banea, după ce programul a fost înfăţişat Căpitanului.

In cadrul acestor cursuri legionare, — o adevărata universitate liberă a spiritului şi a educaţiei legionare — au avut loc mai multe şedinţe serale.

S'au prezentat, în conferinţe documentate, toate elementele şi cunoştiinţele necesare unui şef de cuib.

In timpul acestor cursuri tot ceiace este legat de evanghelia lumii legionare,— cărticica şefului de cuib, — *de omul nou* şi de problema educativă a tinerei generaţii, s'a discutat cu multă competenţă.

Deasemeni s'au discutat curentele sociale şi politice. Cursul acesta a fost audiat de 108 legionari, şefi de cuiburi şi viitori şefi de cuiburi.

Ceiace a fost mai interesant şi mai instructiv a fost prezentarea istoricului mişcării naţionale în general şi al mişcării legionare în special, de către d. comandant Ion Banea.

Expunerea d-sale a fost vie şi familiară, fiind urmărită cu mult interes.

Nu fii pesimist şi defetist. Nu semăna îndoială şi neîncredere între camarazi. Aruncă la o parte spiritul de critică şi înclinările spre instabilitate sufletească. Trebue să ştii că victoria vine, cu siguranţă matematică. Vine, cu sau fără tine, pentrucă trebue să vină. E rezultanţa unei justiţii divine. Crede mereu, zi şi noaptea, în fiecare ceas, în fiecare clipă.

Am izvodit stejar de vis în visul meu,
Luminat ca gândul şi cu frunze de lumină.
Ştia să povestească, lin, de parcă Dumnezeu
I-ar fi dat cuvânt din vorba Lui divină.

Un ceteraş cânta sub poala lui de verde clar
Şi-un pârâu s'a pripăşit alături, numai să-l asculte
Povestia spre seară, minunatul meu stejar,
Despre slava ardeleană multe...

Şi l-am ascultat . . .
Tril din cântul ceteraşului frumos.
Slovă depe scoarţa sfântă şi din veac,
Am furat din bogăţia lui de moş sfătos
Şi-am ştiut s'ascult, să nu vorbesc, să tac.

M'a purtat pe cărăruie lungă — seculară
Şi mi-a pus o flintă de haiduc pe umăr.
Să nu-mi fie drumul veacului povară,
Mi-a turnat în suflet doruri fără număr.

Şi urc pe munţii răsvrătirii ardelene,
Cu pas înaripat şi însetat de pisc
Arunc, atletic, gândul meu — un disc —
Să spargă, dur, urzelile viclene.

Pe-aici au drumăit Nicola Ursu şi Crişan,
Purtând desagă de izvor şi soare.
Le-am împletit povestea în codrul adelean,
Din frunze de stejar şi lujere de floare.

La casa pădurarului, — un moţ spătos, —
Asculţi povestea Iancului, din fluer.
Ţi-o spune, simplu şi isteţ — e moş sfătos —
Cu glas de vijelie, ca vânturile 'n şuer.

Şi creşti, în clipa sfântă, cu inimă de veac
Soldat pe veşnicie armatei legionare.
In cripta vremii s'a trezit un rege dac
Şi trăesc prin codri, viu, legende seculare.

Povestesc izvoare, fulgeră, lumina, povestesc stejarii,
Calea veacului e mare, unică şi sfântă
Scriu, pe scoarţe de stejar, azi cronicarii
Şi pădurea toată s'a trezit şi cântă.

Căprioare sprintene de gând legionar,
Saltă şi grăbesc urzeala ceasurilor ardelene
A trecut furtuna peste codrul secular,
Uite, cântă — cor de slavă — minunate Cosinzene.

S'au trezit şi scriu într'una cronicarii,
Doina Iancului străbate peste vreme şi, — minune! —
Toţi ascultă . . . Povestesc stejarii:
A venit plinirea vremii, însorita Legiune.

A pornit năprasnic, fulgerând o vest
Luminată ca lumina şi stejarul năzdrăvan:
Au pornit în zări stejarii, ca pădurea din poveste,
Să salute visul minunatului Codrean.

Cresc năvalnic, piscuri mari de sărbătoare
Şi'n Cetatea de lumină, slava ardeleană, cântă
Oastea mare, verde, unică şi sfântă
A pornit cu veacul şi stejarii toţi spre soare..

S'a zidit din nou mândria 'n tencuiri de veac
S'au tezit şi scriu minunea, inspiraţi, toţi cronicarii.
Cântă Iancu 'ntr'o poiană. S'a trezit un rege dac.
Despre slava ardeleană, povestesc stejarii...

„Cuvântul Nou"

slovă .. cultură .. şi .. artă ..

Un scriitor bănăţean

Apare de câtva timp în revista „Fruncea" din Timişoara romanul „Paul Iorgovici". Autorul este d. Nicolae Tomiciu, prea modestul publicist bănăţean. Citesc cu bucurie slova cinstită şi românească, care reîmprospătează amintirii mele figura curios de avansată pentru vremea lui a cărturarului care a fost Paul Iorgovici . . . D. Tomiciu nu romanţează. Povesteşte: sfătos, cald, ca o zi de toamnă aurită din Vărădia bănăţeană a bănăţeanului Iorgovici, Românul care-şi purta nostalgia şi visurile prin marile capitale europene: Budapesta, Viena, Paris, Londra . . .

Dar nu despre Paul Iorgovici vreau să scriu aici Ci despre d. Nicolae Tomiciu.

Desigur că romanul d-sale este şi va rămâne necunoscut turmei de cetitori otrăviţi cotidian cu inepţiile circumcise ale Sărindarului şi perverţiţi cu literatura de bordel a nesfârşitei avalanşe de cărţi proaste. Pelţii, sebastienii şi diferiţi aderci stăpânesc piaţa literară şi desgustă pe lector de slova românească. Lansaţi şi susţinuţi de o scârbavnică reclamă comercială, se strecoară în sufletele cetitorului neprevenit, întregi, aşa cum sunt de două mii de ani: imorali şi purtând cu ei — destin sau blestem? — puroiul tuturor bubelor omeneşti . . .

. . . Şi atunci, în ceasurile goale şi transparente din viaţă, când te simţi trist şi singur, când amintirile copilăriei de acasă, liliane şi pure, te caută printre clipele şi oamenii de acum, pe tine cel de altădată, — unde este cartea prieten, peste care să te apleci, în care să te găseşti, să-ţi găseşti sufletul cu limpezimi de cleştar şi prospeţimi de flori câmpeneşti, — sufletul de altădată?

Unde? Şi ce au înţeles din muzicalitatea sufletului românesc pelţii, sebastienii şi diferiţi aderci? Dar unde este cartea pe care s'o sfinţească, cu mâinile şi ochii lor, apostolii acestui neam: preoţii învăţătorii şi studenţii? Şi unde este cartea care o poţi da elevilor şi elevelor, fără să te mustre conştiinţa că ai făcut o faptă rea?

Dacă nu mă înşel — şi nu mă înşel! — în tragica Românie de după războiu **s'au scris numai 7 sau 8 cărţi de acestea.**

Romanul d-lui Tomiciu face parte dintre aceste puţine opere curate. Imi place pentrucă se scaldă în ape pure şi fără de prihană.

Imi place pentrucă văd în el Banatul de acum două veacuri aproape, Banatul românesc şi creştin, aşa cum aş vrea acum.

Am mai spus: d. Tomiciu povesteşte. Când citeşti, **auzi şi vezi** . . . Paul Iorgovici învie dintre documentele contimporane, trăieşte printre popii şi dascălii, de altădată. Numai că mulţi din aceştia s'au schimbat. Poartă mănuşi, guler tare pantofi de lac şi pantaloni cu dungă. Militează pentru Statul Ţărănesc, pe care-l aprobă pentrucă nu-l înţeleg şi nu l înţeleg pentrucă n'au ce înţelege. Dar aceasta e o altă poveste şi încă una destul de caraghioasă.

Când romanul d-lui N Tomiciu va apare în volum vom vorbi mai pe larg Ne-am mărginit acum numai să-l semnalizăm. Pentrucă e românesc — deci cinstit şi bine scris — deci captivant. Ceeace e mult . . .

V. P.

Cântec de leagăn

Te face taica legionar...

Troiţă scăldată 'n rouă,
Răsărit-a steauă nouă,
Care creşte, an de an,
Unui mândru Căpitan . . .

Joc de rouă,
Steauă nouă . . .
Neamului său rugă albă —
Calea să i o facă salbă
Prinsă 'n brâu de cer şi ape,
De străini ţara s'o scape.

Brâu frumos de cer şi ape
De străini ţara s'o scape . . .

L-a ţinut steag Maica Sfântă
Vremii care se frământă.

Prinţ frumos tras prin inel,
Haide, mugur, mugurel,
Du-te, taică, lângă el . . .

Inchină-te frumos la cer,
Scumpul tai hii juvaer.
Să creşti mare, Mugurel,
Legionar tras prin inel . . .

Lună nouă, lună nouă . . .
Spuza altar bucurii
Se aşterne pe câmpii.
Lună nouă, joc de rouă,
Steauă verde, steauă nouă.

Gândul meu — un ciobănel —
Cântec nou să-ţi cânte ţie.
Să te 'ncâţe, Mugurel,
Tot ce-mi spune vremea mie.

Va veni o primăvară,
Va veni o altă ţară,
Ţară bună, legionară,
Pentru tine, pentru mine,
Pentru toţi şi pentru Bine.

Carte mare îţi va spune, —
Cântec alintat pe strune, —
Basm de viteji şi dor,
Când vei fi mai mărişor . . .

Iţi va spune de-un Codrean,
Mândrul ţării Căpitan,
Dor de basme, Mugurel,
Să creşti numai lângă el . . .

Mugur, mugurel . . .

SILVIU LAZĂR

Trăiască Legiunea şi Căpitanul!

Totul
pentru Ţară
Nimic
pentru noi.
Aşa vom
învinge.
Şi vom
învinge!

IONEL ZEANA

Insemnări Sociologice, **An. II. Nr. 3, Iunie 936.**

Revista aceasta, de sub conducerea dlui profesor universitar Traian Brăileanu, este o tribună a gândirii verzi înalte.

Se frământă în paginile acestei reviste — despre care am mai spus aci cuvenite cuvinte — toată căutarea sufletului românesc spre adevăratele forme de viaţă şi se dă expresie autentică tinerei generaţii.

Desprindem — din număr — „Marea neînţelegere internă şi mica înţelegere externă", — studiu documentat, de gândire politică pură şi precisă, — în rândurile căruia d. prof. Brăileanu analizează fenomenul politic românesc, storcând premise din trecut şi din ora actuală, şi fixând concluzii pentru mâine.

Interesante şi luminoase, observaţiile lui Andre Joussain, pe marginea alegerilor din Franţa.

Reţinem deasemeni „Aproapele creştin" şi Stat naţional, — articolul d-lui Teodor Feciorn, — scris documentat şi cu multă căldură.

Juste observaţiuni pe marginea cărţilor şi a revistelor complectează numărul depe Iunie al excelenţei reviste cernăuţene.

O recomandăm tuturor camarazilor.

„Omul Nou". **An. I. Nr. 7. — Brăila.**

„Omul Nou" a plecat la drum aproape deodată cu noi.

De-atunci, tribuna această de credinţă legionară, şi-a făcut din plin datoria.

Am găsit, în paginile acestei reviste, căldura care animă gândirea şi mult avânt, — avânt din avântul care străbate marile credinţe.

Reţinem: „***Generaţie***" de Horia Ghica., „Naţionalism şi creştinism", semnat Sp. Luis şi Cronica bine scrisă a camaradului Stere Mihalexe.

Orientări, **Anul V. No. 5.** — Despre revista aceasta trebuesc spuse multe cuvinte bune. Este multă pricepere în conducerea ei şi se pune multă râvnă pentru redactare.

Din numărul acesta, reţinem şi subliniem studiul „Educatorii" al d-lui Const. R. Crişan. E bine scris, e bine gândit, se pot învăţa multe din vederile expuse în şirurile lui. Am dori un ritm mai viu — mai precis, un alt ritm, — în versuri. Ritm legionar.

***

Pagina Camaradului

Sănătate, Camarade!

Nu uita

Eşti camarad Trebuie să te porţi în linie camaraderească. In evanghelia credinţelor noastre verzi ţi s'a explicat ce înseamnează camaraderie Nu nesocoti, nicio clipă măcar, legea camaraderiei.

Citeşte reciteşte, iubeşte-ţi, ajută-ţi şi sprijineşte-ţi camaradul!

Fii intâi camarad şi numai în urmă om de carne şi de patimi.

***

Nu interpreta

în defavorul organizaţiei spiritul de camaraderie. In faţa adversarului eşti solidar — întru toate — cu camaradul tău.

Adversarul nu are CĂDEREA nu are TĂRIA MORALĂ şi nici DREPTUL să-ţi judece camaradul, orice ar fi făcut el.

In familia ta verde însă, acolo unde totul se fundamentează pe onoare şi pe SPIRITUL OMULUI NOU eşti dator să anunţi greşala camaradului tău, dacă el a făcut o. Nu înţelege în sens prost camaraderia. Camaraderia este cel mai nobil sentiment şi nu poate acoperi deralerile.

A acoperi o greşală, însemnează a încuraja această greşală.

Ori principiul şi etica sentimentului de camaraderie nu pot admite această interpretare falsă.

Nu striga pe strada însă. Nu discuta cu adversarul.

Onoarea sancţiunii revine organizaţiei tale.

***

Suportă pedeapsa!

Nu cârti. Nu discuta. Pedeapsa, în ultimă instanţă, este un ordin. Execută acest ordin îndreptat contra ta.

Inchipuie-ţi că acest ordin trebuia să-l execuţi *tu contra altuia*. Disperseazǎ-te. Ridică-te peste tine. Eşti legionar. Poţi face acest lucru. Execută ordinul! Vei avea satisfacţia datoriei împlinite. Şi mândria că ai trecut peste tine, *pentru idee*.

***

Pedeapsa

Nu este dezonorantă decât atunci când este capitală şi când elimină posibilitatea unei reabilitări.

Până atunci, însă, este un termometru al avântului tău, o busolă a conştiinţei tale şi un cronometru în ce priveşte executarea ordinelor.

***

Să crezi!

Să crezi mereu. Nepotolit şi necontenit. Să crezi mereu în Căpitan. Să crezi mereu în idealul verde. Să trăeşti biruinţa de mâine. Să te hrăneşti din certitudinea ei. Să adormi cu viziunea ei. Să munceşti rugându-te pentru ea.

Crede, camarade! Numai aşa vom învinge. Şi vom învinge. Şi vom învinge!

Nu e nimic mai frumos

decât lupta Lupta continuă şi permanenta prezenţă în şantierele idealului. Luptând, te simţi bine. Luptând, uiţi de necazuri. Utilizându-te în febra luptei, nimicniciile vremilor de azi ţi se par mai mici

Luptă, nu te odihni! Luptă, nu te opri din mersul victoriei. Luptă, nu uita: *principiul dinamic al vieţii este lupta.*

***

Jertfeşte şi jertfeşte-te!

Pentru idee, pentru camarazi şi pentru biruinţa idealului. Nu precupeţi jertfa. Jertfa este cel mai sublim dar pe care-l poţi aduce luptei tale sfinte.

Jertfa înalţă, sfinţeşte şi consfinţeşte. Jertfa te înalţă, te aurolează, te purifică.

Dan a ta de suflet — jertfa — înalţă moralul camarazilor şi stimulează avânturile.

***

Numai înainte!

Iată semnul credinţelor tale, iată lozinca luptei şi deviza acţiunii. Inainte, mereu înainte! **Niciun pas înapoi. Niciun pas alături. Niciun pas pe loc. Niciun pas cu adversarul**. Numai înainte, **TOT INAINTE!**

Nu pentru tine, ci pentru idee şi pentru ţară.

Şi oriunde ai ajuns, oricât de departe, pe oricare pisc al luptei te vei găsi, să nu ai nicicând senzaţia că lupta s'a sfârşit.

Mereu înainte, tot înainte! — este o deviză permanent valabilă.

***

Fii cavaler!

In toate acţiunile tale. In observaţiile pe care le faci, în sfaturile pe care le dai camaradului. Fii camarad in luptă. Fii cavaler cu adversarul chiar.

Cavalerismul imprimă acţiunii tale pecetea nobleţei. Cavalerismul presupune suflet. Şi legionarul are suflet.

***

Lumină şi optimism

Imbracă-ţi acţiunile tale în lumină şi gândurile în optimism. Nu descuraja. Nu răspândi veşti rele şi nu rosti sentinţe pesimiste.

Fii mereu vesel. Mereu încrezător. Veşnic luminat. Totdeauna însorit. Gata să-ţi înăbuşi necazurile din sufletul tău, gata să le risipeşti pe ale altora.

Totdeauna gata de a răspândi o vorbă bună, un gând cald şi un plan optimist de acţiune.

***

Trăiască Legiunea şi Căpitanul!

Cuvântul Nou

Jandarmii sacrilegi

S'au pornit legionarii din comuna Poiana Blenchii, a județului Someș, să ridice o troiță in amintirea camarazilor lor, uciși pentru credința legionară a unei Românii ce va să vie.

Adunatu s'a apoi norod mult și preoți imbrăcați in odăjdii să binecuvinteze cu puterea celui răstignit pe cruce și să dea sfințenie proprie acestui lucru de bune mâini și gânduri săvârșit.

Genunchi s'au plecat sfioși cu sufletele ridicate sus sus de tot, acolo unde camarazii cari ne-au părăsit veghiază senini — la picioarele Mântuitorului — și apoi liniște odihnitoare s'a așternut peste satul credincios.

Dar intr'un colț negru, a cărui intunecime nu era intrecută decât de sufletele urzitorilor de sacrilegii, se pregătea de zor o faptă a cărei calificare nu-și găsește expresia. — In zorii unei dimineți curate, sufletele evlavioase ale comunei, au rămas trăznite in fața tabloului trist, in mijlocul căruia figura lui Cristos, mânjită cu var și alte ciudățenii, zâmbea dureros, ca odinioară, când zicea: Iartă-i Doamne! . . .

Impins de durerea lăuntrică și evidența semnelor, un legionar urmărindu-le cu limpeziciune — ajunge in curtea jandarmilor.

Văd apoi alții, vede satul, vede preotul . . .

Dar acesta-i liberal și mai sunt și alții ca el. — De dragul politicei uită că este servitorul lui Hristos și primește să și privească Dumnezeul batjocorit decât să apere Crucea și pe cel răstignit pe ea.

Și jandarmii „păzitori ai ordinei" — fără frică de Dumnezeu și oameni — au devenit și profanatori.

•

Trăiască
Legiunea
și Căpitanul!
Sănătate,
Camarazi!

LEGIONARUL ONIȘOR

Revista presei naționaliste

Citiți publicațiile naționaliste

„REVISTA MEA"
Director: Martha D. Rădulescu, Cluj.

„GLASUL STRĂMOȘESC"
Cluj

„ROMÂNIA CREȘTINĂ"
Chișinău

„BRAȚUL DE FIER"
Focșani

„ICONAR"
Cerăuți

„INSEMNĂRI SOCIOLOGICE"
Cernăuți

CUVÂNTUL ARGEȘULUI

„CUVÂNTUL STUDENȚESC"

„OMUL NOU"
Brăila

Pentru depozitarii, abonații și cititorii noștri

In cel dintâi număr al „Cuvântului Nou", am schițat liniile conduitei noastre. Am spus că pornim singuri la drum, fără sprijinul nimănui. Fără subvenții, fără cerșetorii de ajutoare, fără apeluri

Pornind cu o sumă minimă de bani — așa cum s'a spus intr'unul din articolele numărului de Paști — ne-am susținut și ne-am hrănit exclusiv din nepotolita noastră vrere de a merge mereu inainte.

Mulți dintre depozitarii noștri nu ne-au trimis niciun ban până azi.

Ii rugăm să ne sculească de moda apelurilor democratice și să-și facă, in linie camaraderească datoria.

Cuvântul nostru de azi este primul și ultimul. Și e decisiv.

Revista nu se va mai trimite decât acelora care — până la data apariției numărului viitor — își vor aranja și clarifica obligațiile materiale față de noi.

Pentru acei care trimit costul exemplarelor cu promptitudine impresionantă, trimitem mulțumirile noastre camaraderești.

POȘTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI

N. M. Smărăndescu, Buc. Ne-am conformat.

Gh. R.—N. Voi face tot ce-mi vor permite puterile.

P. Tomiciu. S'a făcut.

I. P. Arad. Tot ce spuni, a făcut și face parte din gândurile mele.

Carol Munteanu — Caracal. S'au trimis.

I. Ț. — Cernăuți. Mulțumiri. Banii s'au primit.

„Lumina" — Săliște. Se inapoiază revistele intregi nu numai colțul. Avem nevoie de exemplarele vechi.

Gh. Nichifor — Cernăuți. S'au trimis.

C. Petropol — Craiova. S'a luat notă.

Iosif Ianota — Cluj. S'a trimis.

I. Costiu — Târșolț. Mulțumiri.

Gh. Lungu, București. Din numărul de Paști s'au trimis mai multe exemplare. Desigur nu le-ați primit. Un pachet s'a pierdut, probabil, pe poștă. Mulțumiri. Primit și un abonament pentru Gh. Țopa.

G. G. Galați. Dtale ți s'a răspuns și printr'o scrisoare specială.

Ardelean Alex. — Arad. S'a luat notă.

Dancu Ion. Versul nu se poate publica in revista noastră. Avântul d-tale este laudabil. Continuă pe drumul acesta și vei izbuti, mai târziu, să scrii ceva bun și potrivit. Sănătate!

„Brațul de Fier" — Focșani. Rămânem la vechea ințelegere: lucrăm prin compensație pentruca să nu mai facem cheltueli in plus cu trimiterea banilor.

C. Pârlea, București. — „Duhul nou al poeziei legionare" nu l-am publicat deocamdată. Crede-mă, chestiunea aceasta e o problemă destul de grea. Orice afirmație trebue cântărită. Și nu putem spune că simbolismul este precursor al poeziei legionare. Pentrucă poezia legionară, cred eu, incepe — când va incepe, pentrucă n'a prea inceput — fără a se lega de directivele altei școale. Vorbesc de poezia de factură net legionară, in toate fibrele ei, poezia legionară pură și integrală, — și formă și fond, pe care n'a scris-o nimeni până azi.

Suntem in faza căutării. Nu e suficient să scrii cuvântul „verde" sau „legionar" și să te pretinzi poet legionar. Poezia legionară este trăire până la consumare; necontenită ardere pe rugul acestor credințe, despărțire de toată lumea cealaltă.

Dacă poți trăi acest peisagiu de vis, al statului legionar, dacă ești capabil să intrezărești viața legionară, și pastelul și idila și balada și poemul, atunci, insfârșit, ai trăit poezia legionară. Va rămâne incă un lucru: tălmăcirea gândului in slovă. Și slova va trebui să fie, deasemeni, legionară. Pe lângă aceasta, o anumită conduită a mea, nu admite, ca in revista pe care din intâmplare o conduc, să se vorbească și de mine.

Să ne mai gândim. Versul se va publica. Sănătate!

L. Danciu, Dej. — Mulțumiri. Gestul d-tale e camaraderesc. Trimiți totdeauna, banii la timp.

Gh. D., B.-M. — Mulțumiri. Primit și abonamentul lui B. V.

Sandu Ventonic. Aceleași mulțumiri. Trimite, te rog mult, datele promise, am nevoie de ele in nrul viitor.

Costică Tudorache — Panciu. Gestul d-tale iese din comun. Dta desfaci mai mult decât organizația centrală a județului. Camarade, fără mulțumiri. Ne-am ințeles dela distanță. Trăiască Legiunea și Căpitanul!

T. Ionescu — Ploești. Sănătate și mulțumiri. S'a trimis și conini camaradului Nuță.

„Lumina" — Săliște. Suma s'a primit.

Gh. Cârjă. Mulțumiri pentru promtitudinea cu care trimiți costul exemplarelor primite. Mulțumiri pentru urări și incurajare. Sănătate!

Teofan Herbei,— Ineu. S'a primit.

Svetozar Jancovici — Arad. D-ta ști cunoscut in lumea legionară prin faptul că ești primul care-ți faci datoria față de toate revistele primite. Mulțumiri.

Petre Caranica — Bazargic. Am primit banii. Sănătate!

I. Duca — C. Turzii. Idem. Sănătate!

Gh. N. S. — Pitești. Achitat până la nrul 6. Ne vom conforma in ce privește trimiterea revistei.

Joniță Popovici — Jam. Mulțumiri. Te rog să-mi scrii ce-i nou pela hotarul de jos.

Viorel Brana — Brad. Vă mulțumim. Banii s'au primit.

O. Roșu — Oravița. Nu ne-am ințeles incă. Meditează puțin. In ce privește intrebarea din urmă, iți voi răspunde detailat.

S. Florescu — Chișinău. Vă mulțumim.

Libraria Diecezană — Lugoj. Situația aranjată.

Ilie Adam-Bârnă, Iam (Caraș) Sănătate și mulțumiri.

Silviu Lazăr — Cluj. Poți trimite versuri și'n viitor. Fără supărări pentru anumite retușări.

◆◆◆

Redacționale

Apariția tardivă a acestui număr **nu se datorește redacției.** Pentru acei care au cetit apelul din numărul trecut al revistei, intârzierea este cât se poate de explicabilă.

Dacă cineva ar cunoaște condițiile vitrege, absolut speciale, in cari apare tribuna aceasta de luptă, ceiace ar părea surprinzător este **apariția** și nu intârzierea.

Dar am spus: peste orice obstacole, **vom merge inainte.**

Numărul prezent este ultimul care s'a expediat acelora ce nu și-au clarificat obligațiile materiale față de revistă.

Și acest anunț nu este avertisment democrat ci **lege.**

Nu cerșim dar nici nu trimitem suflet acelora ce nu pot descifra nimic din sbuciumul lui.

◆◆◆

Ultimul nostru cuvânt

Abonamente la revistă. Anual: 100 lei, 1/2 an: 50 lei. Pe timp mai scurt nu se fac abonamente. Abonamente de onoare și sprijin: 1000 lei anual.

Administrative. Rugăm pe toți dnii abonați să ne comunice de urgență noulie adrese oridecâteori survin schimbări.

Numărul viitor nu se va mai trimite d-nilor abonați care n'au vărsat niciun ban in contul abonamentului.

Tip. „Athenaeum" Satu-Mare